

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6 és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 155. szám.

Nagy-Várad.

Kedd, 1913. július 8.

Oroszország próbamozgósítást tart

Pétervár jul. 7.

A hadvezetőség július 15-én újabb próbamozgósítást fog elrendelni az orosz hadsereg különféle hadtesteivel.

Tehát Oroszország megnyugtatta barátságosan a szomszédos nagyhatalmakat, hogy „próbamozgósítást” rendel el.

Szép kis megnyugtató!

A Balkán lángokban áll, Románia egész hadseregét talpra állította, hogy minél nagyobb darabot kaparintson meg magának — minden jogcím nélkül — Bulgáriából, aggódva lessük, mikor roppan össze minden itt közvetlenül mellettünk, déli határaink tövében, az erdélyi Kárpátokon és az Aldunán túl s akkor Oroszországnak nincs jobb megnyugtató gondolata, mint a mozgósítás barátságos bejelentése. — Mintha az égő házhoz vizes hordók helyett lőporos hordókat vinnének. Rendkívül megnyugtató. Ennél jobban igazán semmivel sem nyugtatta volna meg Oroszország Európát, mely eddig is Oroszország kezét látja a balkáni háború folytonos élesztgetésében. Még csak a mozgósítás híre kellett, hogy teljesen megnyugodjunk.

Aztán ez az értesítés egész barátságos. Oh, mert Oroszország barátsága köztudomású Magyarország, Ausztria és Németország iránt. Barátságának kétségtelen jelét adta a télen is, mikor a határon állig fegyverben nézett farkasszemet a magyar baka a kozákkal. Attól félünk, ez a mostani barátságos értesítés is

bele fog nekünk kerülni egy néhány millióeskába, mint a téli barátságos mozgolódások.

No de hiszen az egész csak „próbamozgósítás.”

Hát persze, hogy az. Igaz ugyan, hogy Oroszország a mozgósítás mesterségében való jártasságát kipróbálhatná Nizsnij-Novgorodban, Asztrakánban vagy Iskuckban is, nem okvetlenül szükséges a román-orosz határon mozgolódnia, sőt — állítólag — a varsói kormányzóság hadtesteit is próbából mozgósítani. A bolgárok is hadgyakorlatot, próbaháborút rendeztek tavaly nyáron s őszre egyszerre csak igazi háború lett a próbálkozásból. Ki tudja, meddig marad meg az orosz mozgósítás csak „próba?” Kivált az orosz-román határon! Bulgáriából ime áterjedt a háború véres láza Romániára, Románia után Oroszország mozgósít, egyelőre próbából. Ez a mozgósítási próba itt a komoly háború közvetlen közelében meglepő, kellemetlen és gyanús dolog.

Oroszország látja, hogy elvesztette eddigi vezérszerepét a Balkánon s most fegyveres nyomatékot akar adni szavának. Ennek pedig egyelőre beláthatlan következményei lehetnek.

Aggodalomra még okunk nincs. A bolgárok olyan szédületes gyorsasággal és haragos eréllyel veszik sorba perfid volt szövetségeseiket, hogy hamarosan bevégzett tények elé állíthatják Európát, támadóikat gyors békekötésre kényszeríthetik s talán Romániának is megmutatják fegyvereik erejét. Az orosz mozgósítás a nagy távolságok miatt akkora időbe kerül, hogy akkora

tiszta helyzet lehet a Balkánon s az orosz „próba” csakugyan egy rosszul sikerült próba marad.

Sok, talán minden a bolgár seregek gyorsaságától és — sajnos — a bolgár fegyverek „tüzhatalától” függ. Vér nélkül nem bonyolódik le a balkáni dráma, legyen hát vége minél kevesebb áldozattal, de minél hamarabb, még mielőtt a vér szagára éjszak felől is gyűlhetnének vad hordák.

*

A balkáni eseményekről a következő tudósítások szólnak:

A visszahívott követek.

Szófia, jul. 7.

Panasz görög követ elutazására való tekintettel a bolgár kormány visszahívta athéni követét és megbizta, hogy a bolgár követség levéltárát adja át megőrzés végett az orosz követnek.

Szófia, jul. 7.

A bolgár követeket Belgrádból és Cetinjéből visszahívták. Az ottani alattvalók védelmét Oroszországra bízták. A szobranje ülését holnapra egybehívták.

Athén, jul. 7.

Hadzsi Misev bolgár követ a követség személyzetével tegnap este elutazott Athénből.

Bajban van Szerbia.

Zimony, jul. 7.

A szerb kormány mindennap többször tanácskozik, de a tanácskozás eredményéről senki sem tud semmit. Vasárnap a kormány egy-két lap kivételével valamennyi belgrádi ujságot elkoboztatta. Hogy ez az intézkedés miért volt szükséges, nem tudják. Ugy látzik azonban, hogy a kormány attól fél, hogy a lapok később a kedvezőtlen harcéri jelentéseket nyilvánosságra fogják hozni és

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419.

ennélfogva már előre meg akarja félemlíteni a sajtót.

A bolgár hadseregnek sikerült áttörnie a szerb és görög hadsereg érintkezési vonalát, úgy hogy a két hadsereg most ketté van osztva és külön-külön kénytelen ope- rálni.

Szerbiában a pénzihiány mindjobban érezhető lesz. A hadiszer is fogyóban van s ez a körülmény nagyon nyugtalanítja a hadvezetőséget. Általában a helyzet mind szomorubbá és kétségbeejtővé fejlődik Szerbiában.

A román mozgósítás.

Bukarest, jul. 7.

A hadsereg mozgósítása és a csapatok szállítása holnap éjjel fog megkezdődni. A király elmegy a főhadiszállásra. A királyné a vöröskereszt munkáját fogja ellenőrizni, a trónörökös pedig a vidéken fogja szervezni a Vöröskereszt szolgálatát. Egy török és egy indiai Vöröskereszt-kirendelvény ideérkezett.

A nagyköveti reunió kudarc.

London, július 7.

A nagyköveti reuniót egy rövid ülés után elnapolták össze. Az albán kérdés megoldása nem sikerült. Az ellentétek teljes nagyságukban mutatkoztak ismét, az utolsó ülésen is. Nem hiszik, hogy a reunió egyáltalán egybeül még egyszer.

Nem soká tart a háboru.

London, július 7.

A Timesnek jelentik Szófiából: A bolgár hadvezetőség körében az a vélemény, hogy a háboru a legközelebbi napokban véget ér, még pedig a bolgár jobbszárnyak egy döntő támadásával. Akkor azután elkövetkezik ismét a diplomáciai akció ideje.

Nagy bolgár győzelem.

Bécs, július 7.

A Reichspost külön kiadásban jelenti Szófiából, hogy a bulgárok tegnap nagy győzelmeket arattak. Sikerült nekik Bregalnica folyónál egy ellentámadással a szerbeket megverni és Dezsilnice felé visszaszorítani.

A Reichspost egy másik távirata szerint a 15.000 főből álló nyugati szerb szárnyak csupán négyezer embere van még életben. A nyugatról és keletről körülfogott szerb hadsereg hátrál és abban a veszedelemben forog, hogy a Morava völgyébe szorítják.

Oroszország mozgósít.

London, július 7.

A Daily Mail jelenti Odesszából: A déli és délkeleti orosz helyőrségeket elővigyázatossági szempontból mozgósították.

Dr. Lestyán Endre beiktatása.

Vasárnap iktatták be Várad-Ujváros ujonnan kinevezett plébánosát, dr. Lestyán Endrét a hivek s általában egész Ujváros, sőt a többi városrészek közönségének tömeges részvétele mellett. Lestyán Endre szeretettel hozott hiveihez, a hivek is igaz szeretettel várták új plébánosukat. Lehetetlen, hogy a legnemesebb érzéseknek ez a találkozása további virágzását ne jelentse Ujváros katolikus hitéletének.

A szertartás vasárnap reggel 9 órakor kezdődött a Szent László templomban, mely bizony szűknek bizonyult a hivek ezreinek befogadására. Nemesak Ujváros katolikusai jelentek meg, hanem ott voltak a többi nagyvárad plébániáról is számosan, a társkegyur, Nagyvárad város képviselőjében Rimler Károly polgármester és Komlóssy József tanácsnok.

Kilenc órakor kezdődött a beiktatás. Dr. Vucskics Gyula, a beiktatást végző kanonok és dr. Lestyán Endre, az asszisztencia kíséretében a főoltár elé járultak s dr. Vucskics Gyula a Veni Sanctét intonálta. A Szentlélek segélyül hívása után dr. Vucskics Gyula a hivek felé fordult s a főoltártól magas szárnyalású, mélyen átértett beszédben vett búcsút volt hiveitől. Beszédéből közöljük a következő részletet:

Dr. Vucskics Gyula beszéde.

Ha most, e pillanatban, amikor immár itt állok előttetek, hogy plébáni tisztemet átadjam utódomnak, ha most lelkemben felmerül a 16 esztendőnek, melyet mint lelkipásztorok köztetek töltöttem, minden munkája, küzdelme, fáradalma, bánata, aggodalma, öröme, fájdalma, szenvedése csalódása és sikere — ha mindez felmerül most lelkemben, — mélyen érzem, hogy bár a való, az eredmény, mit elértem, messze mögöttem marad annak az ideálnak, tervnek, mit egykor fiatalos lelkesedéssel magam elé tűztem, mégis a jó Isten kegyes volt irántam és dacára gyarlóságomnak és méltatlan voltomnak sok oly kiváló szép eredményt engedett elérnem a plébániai életben sok oly igazi nagy lelki örömet juttatott, mint plébánosnak, melyekért nem tudok eléggé hálás lenni a jó Istennek. Isten legyen egykor kegyes érteket és kérlek, imádkozzatok ezért annak megítélésében, hogyan feleltem meg kötelességemnek, de annyit őszinte szívvél mondhatok, hogy a jóakarát soha sem hiányzott nálam. De ezzel együtt készségesen és hálás szívvél elismerem azt is, hogy részletekről sem hiányoztak — legalább azok részéről, kik az Isten házában látogatásában, egyéb vallási kötelességeik teljesítésében hűségesek voltak közületek. Ha néha kötelességemből kifolyólag erőlyesebben kellett is fellépnem, ha mindig határozottan meg is mondtam, amit az isteni igazság tudata diktált, akkor is, ha az kellemetlen volt egyesekre, — annyit igaz lélekkel mondhatok, hogy szándékosan, tudatosan senkit hiveim közül meg nem bántottam és senkinek lelki kárt vagy anyagi veszteséget nem okoztam és senki iránt harag vagy keserűség szívemben nem maradt.

Nem bucsuzom tőletek, csak plébáni tisztemet teszem le. Ugy is, mint volt plébános, úgy is, mint új kegyur mindig a leg-

melegebb érdeklődéssel fogok viseltetni e hitközségnek és hiveinek ügyei iránt. Nem bucsuzom tőletek. Más hivatáskörben, de itt fogok élni tovább is e város falai között. Nem bucsuzom tőletek. Tizenhat évnek közös küzdelme, bánata és öröme és főleg az a lelki kötelék, mely a szentségek kiszolgáltatása révén keletkezett közöttünk, oly erős, hogy azt nem szakíthatja szét semmi sem. Nem bucsuzom tőletek. Hozzátok fűz az a sirhalom, hol szüleim áldott porai pihennek s hol egykor én is nyugodni óhajtok e földi élet küzdelmei után. — Nem bucsuzom tőletek. Imáimba zárlak titeket ezután is és kérem viszont ezután is a ti buzgó imáitokat — a ti volt plébánosotokért.

Bár az isteni Gondviselés — érdemen felül magas, előkelő méltóságba juttatott, megvallom, mégis nehezemre esik a válás eddigi szép hivatásomtól, melynek betöltésére életem legszebb időszakát s éveim legjavát szenteltem.

De nagyban megkönnyíti hivatalom átadását az a tudat, hogy kegyelmes főpásztorunknak és a hitközség kegyurának a ft. káptalanunk gondoskodása olyan férfit jelölt ki utódomul, ki buzgósága, feddhetetlen papi jelleme, szép lelkének szép tehetségei, tanultsága, tapasztalata és erényes tulajdonságai mellett egész fiatal tetterejét és esoríthatatlan munkabírását szentelheti a szép, virágzó hitközség Nagyvárad legrégebb plébániájának vezetésére.

A plébánosi tiszt átadása.

Draveczky Zsigmond a szószékről felolvasta a megyés püspök leiratát, melyel Ujváros plébánosává dr. Lestyán Endrét nevezi ki, azután dr. Vucskics Gyula folytatta a beiktatást. Átadta dr. Lestyán Endre plébánosnak a templom kulcsait, az evangéliumot és az egyházi szertartások könyvét, mindeniknek jelentőségét kiemelve. Végül a plébános és a hivek közti viszonyt fejtegetve, az új plébános szerető gondjaiba ajánlotta hiveit, különösen a szegényeket, a gyermekeket és a betegeket.

Dr. Lestyán Endre a hivek előtt is letette a megyés püspök kezébe már előbb letett plébánosi esküjét, mire dr. Vucskics kanonok a hivekhez fordulva, intette őket új plébánosok iránti tiszteletre, szeretetre, bizalomra.

Ezután az ujonnan beiktatott plébános a szószékre lépett s gyönyörű beszéddel köszöntötte hiveit. Jézus szavaiból indult ki: „Én vagyok az Ur, az igazság és az élet” s ezeket a szavakat vonatkozásba hozta a papi hivatással.

A prédikáció után Lestyán plébános kihirdetett egy új jegyepárt. Véletlenül éppen a Komlóssy-család örömről szólt az első kihirdetett: Komlóssy Ilona és Gyulay József fővárosi banktisztviselő . . . hirdettettek ki másodszer . . .

Prédikáció után Lestyán Endre ünnepélyes szent misét mondott.

Tisztelgések. Bankett.

Szentmise után az új plébánost számosan keresték fel és üdvözölték otthonában; estületileg tisztelgett a Katolikus Növédő, egyesület és az Oltáregylet.

Déli egy órakor a Fekete Sas külön ter-

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruhaza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.

Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 85, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valodi ezüst kés és villa 6 pár
18-14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olcsón eszközöltetnek.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi recept nélkül kaphatók.

mében ebédet adott az új plébános; az ebéden ott voltak az új plébános szülei, dr. Lestyán Adorján udvari tanácsos, kir. közjegyző és neje, akik részére ez a nap bizonyos életük egyik legszebb napja volt. Jelen voltak továbbá: Hlatky Endre főispán, dr. Imrik Péter táblai tanácselnök, Rimler Károly polgármester, dr. Vucskics Gyula kanonok, dr. Némethy Gyula tb. kanonok, özv. Dráveczky Edéné, Imrik Sándor Zoltán, Komlóssy József, dr. Gedeon Alajos, Heilinger József, Toperczer Sándor és neje, Emmer István és neje, Des Echerolles Kruspér Gilbert, Téchy Józsefné, dr. Kovács S. János, Lestyán Odön és neje, Székely Sándor, Bonis Elemér, Imrik László, Krasznay Vilmos, dr. Krüger Aladár, Zöldy Bertalan, Dráveczky Zsigmond, Lepty Pál, Jancsó Lajos, Tátray Sándor, Téchy Irmuska, Székely Lajos, Halmos András, Barza József, Lestyán Ernő, Lestyán Kálmán.

A magyaros jó kedély mellett lefolyt banketten természetesen felköszöntőkben sem volt hiány. Az első felköszöntőt dr. Lestyán Endre mondotta gróf Széchényi Miklós megyés püspökre, a kegyurra: a káptalanra és annak jelenlévő tagjaira, a beiktatást végzett dr. Vucskics Gyulára, a társkegyur: Nagyvárad város részéről jelenlévő Hlatky Endre főispánra és Rimler Károly polgármesterre és — itt bizony megremegett a meghatottságtól a hangja — édes atyjára, édes anyjára, dr. Kovács S. János a hívek nevében köszöntötte az új plébánost, dr. Vucskics Gyula Lestyán Endre szüleit éltette, dr. Lestyán Endre Des Echerolles Kruspér Gilbert jelenlévő egyházigazgatókra, a tanítói karra és a hívekre mondott újabb pohárköszöntőt. Dr. Gedeon Alajos az ünneplő plébánost, mint volt osztálytársát köszöntötte; ugyancsak Lestyán Endrének szólt Székely Sándor humoros, ötletes tószta is. Rendkívül mély hatást tett Hlatky Endre főispán beszéde, a ki az ő lebilincselően kedves, közvetlen modorával régi családi emlékek fölidézése kapcsán éltette az új plébánost. Barza József az iparosok nevében szólott, Des Echerolles Kruspér Gilbert pedig mint egyházigazgató vett búcsút és üdvözölte a tanítói kar nevében is Lestyán Endrét. Lestyán Adorján tószta után Rimler Károly polgármester a társkegyur, Nagyvárad város nevében igen meleg hangon üdvözölte Lestyán Endrét: ugyanőt köszöntötte Imrik S. Zoltán esperes is. Végül dr. Krüger Aladárt kívánták hallani, a ki lendületes beszédben a Kath. Népszövetség üdvözlését tolmácsolta, majd humoros fordulattal Székely Sándorral, mint a jogászok ellenségével polemizálva, z jelenlévő hölgyeket éltette.

A társaság a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig együtt maradt.

A miniszterelnök Bécsben. Gr. Tisza István miniszterelnök tegnap reggel fél nyolc órakor Bruckon keresztül Bécsbe érkezett, ahol a Magyar Házban szállt meg. A miniszterelnök délelőtt hosszabb látogatást tett gróf Berehtold külügyminiszternél, majd báró Burián Bélát a felség személye körüli minisztert kereste fel. Gróf Tisza István még a tegnapi nap folyamán visszautazott Budapestre.

Az újfalusi választás.

Megkezdődtek az értekezletek.

Cziffra Kálmán Nagyváradra költözött.

A berettyóújfalusi kerületnek még mindig van is, meg nincs is képviselője. Beavatott körökben ugyan már Ertsey Péter lemondásának oráját is tudják, de még nem hozzák nyilvánosságra. Nehogy meglepetést keltsen a lemondás, mely már nagyon rövid idő kérdése, a kerületben mindkét párt megkezdte a választási akciót.

Vasárnap Berettyóújfaluban a munkapárt Miskolc Pál elnöklete alatt bizalmas értekezletet tartott. Az értekezleten a párt tagjai igen szép számmal jelentek meg. Tekintettel arra, hogy az értekezlet bizalmas jellegű volt, az abban hozott határozatokat nem közölhetjük. Csupán annyit hozott nyilvánosságra a párt, hogy a választás előkészületeivel foglalkoztak.

A hivatalos jelölés a jövő vasárnap megy végbe. Erre az alkalomra igen sokan mennek be Berettyóújfaluba a kerületből. Kétségtelenül Cziffra Kálmán biharkeresztési nyugalmazott főszolgabíró fogják jelölni.

Cziffra Kálmán különben, hogy egyáltalán ne mondassák, miszerint személyes kint tartózkodásával esetleg pressionálja a kerület választóit, már be is költözött Nagyváradra. A főszolgabíró tegnap egész családjával s lakásberendezésével megérkezett Nagyváradra, ahol Szaniszló utca 16. szám alatt bérelt lakást.

Tegnap a megérkezés után volt alkalom beszélni a berettyóújfalusi kerület jelöltjével, aki a következőket mondta:

— Tudomásom szerint vasárnap a biharkeresztési járásban ellenzéki értekezlet volt Szeles Sándor gazda udvarán. A munkapárt még nem tartotta meg jelöltgyűlését.

— Hogy mikor lesz a jelölés, még nem lehet tudni, mert még azt sem tudjuk, mikor adja be lemondását Ertsey Péter.

Biharkeresztésen jelenleg Frankó Endre tb. főszolgabíró vezeti a hivatalt.

Mig a munkapárt bizalmas értekezletét tartotta Berettyóújfaluban, az alatt Biharkeresztésen Leszkay Gyula hívta össze értekezletre a függetlenségi választókat. Szeles Sándor gazda udvarán 20—25 tagból álló gyülekezet volt. Itt nagy lelkesedéssel Leszkayt függetlenségi programmal jelölték. Elhatározták ezenkívül, hogy már megkezdik a jelölt érdekében a legerősebb küzdelmet. A nyílt agitációt azonban csak akkor kezdik, ha megüresedik a mandátum.

A kerület községekben már mindenütt érezhető a mozgalom hatása. Így mint csökmői tudósítónk jelenti, ott a gazdaközönség már nagyban készül a választásra. A gazdák az utóbbi napokban csaknem minden nap tartanak összejöveteleket. Az eddigi megál-

lapadások szerint Csökmőn csak Cziffra Kálmán lobogóját fogják kitűzni. A szavazók többsége ugyanis Cziffra mellett már állást foglalt.

Megvert törvényszéki jegyző.

Botrányos jelenet egy kávéház udvarán.

A kártya és a bor.

Tegnap délelőtt 10 órakor kinos következményt vont maga után az utóbbi időben napirenddé vált éjjeli élet. A kártya és a bor újabb áldozatokat kívánt. Az egyik áldozat a törvényszék tisztikarának tagja s a másik egy jónevű nagyváradai iparos.

Az eset előzményei tulajdonképpen még elsején kezdődtek. Elseje ugyanis az az idő, mikor némely fixfizetésű tisztviselők szabad folyást engednek szenvedélyüknek és pénzüket a kártya szeszélyes lapjaira teszik fel, hogy aztán egy hónapon keresztül nyomorogtassák családjukat. Így történt ez most, júl. elsején is.

T. B. a nagyváradai törvényszék egyik tehetséges tisztviselője általános ismert arról, hogy nem veti meg a kártyát. Elseje óta gyakran fordult meg a Sz. kávéházban, ahol rendszerint kártyával töltötte idejét. Vasárnap este is ide ment a tisztviselő és a rendes partnerekkel játszott.

Később bevonták a játékba L. K. nagyváradai iparost is, akinél 1600 korona készpénz volt. Játék közben meglehetősen bor mennyiség is fogyott el, melynek hatása reggel felé nagyon érezhető volt az egész társaságon. Ekkor külön helyiségbe vonult a társaság játszani.

Hogy mi történt ez után délelőtt 10 óráig, nem lehet tudni. Hétfő délelőtt 10 órakor, azonban nagy csődület állott a kávéház udvari bejárata előtt. Belülről éktelen kiabálás hallatszott nagy össze-visszaságban. Közbe-közbe pedig hatalmas ütlegcsattanása is vegyült.

Többen bementek az utcáról, a nagy kiabálásra kiszaladtak a szállodából is. Az udvaron botrányos dolgok történtek. L. K. sétapálcájával minden erejéből ütötte-verte T. B. tisztviselőt. A tisztviselő védőleg tartotta maga elé karját, azonban ez csak hátrányára volt, mert L. oly erővel csapott rá, hogy a sétapálca ketté tört. Ekkor szabad kézzel rohant rá L. Közben pedig folyton kiáltozta az iparos:

— Én loptam tőled? Én?

— Jaj ne bántson L. ur! Ne bántson.

Kérlelte siralmas hangon a tisztviselő az iparost.

Ki tudja, hova fajult volna a botrányos jelenet, ha közbe nem lépnek többen a vendégek közül. A közbelépésre aztán L. abba hagyta az ütlegelést, T. pedig sietett a botrány színhelyéről eltávozni. Később megle-

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

hetett annyit állapítani, hogy L. az 1600 koronájából csak 30 koronát vesztett kártyán. Ezen történt aztán az összeszólkózás, melynek ily csufos következménye volt.

Az eset különben a hatóság elé kerül, mert a botrány okozóit bejelentették a rendőrségnek is.

Katonatemetés.

Az utolsó ut. — Scherb kapitány gyónni akart. — A tüzér sürgőnye.

Néhai Scherb Hugót, a 19. tüzérezred kapitányát vasárnap délután temették el. A kapitányt utolsó útjára rengeteg nép kísérte el, vasárnap lévén, az utca fulladásig telve volt kicicomázott plebszel és ragyogó uniformisú katonákkal.

A Sal Ferenc-utcai csapatkórházban volt felállítva a díszes ravatal, ott ahol a Preiszé állott. Ezüst kandeláberekből tekergett a fekete füst az érekeporsó felé. Ott volt az özvegy is, mélyen megtörte a fájdalom; a szép asszony egészen összeesett. Eljött a kapitány apja is, aki bányatanácsos. Mellette állott két másik fia; éppen olyanok, mint Hugó volt. A kis ősz ember könnytelen szemekkel, me-reven nézte legdélecegebb fia koporsóját.

A szertartást Boros Bertalan tábori lelkész végezte. Ott volt az egész tisztikar s a napsütésben rengett-ringotta sok aranyoszold tollisz.

A gyászmenetben elől haladt egy ember, kis fekete fakeresztet vitt. Rajta a kapitány neve, kora és halála napja.

Utána ment a koszorú kocsija, majd a gyászkocsi. Emögött lépdelt az apa két fiával s utánuk az özvegy hajtatott egy zárt kocsiban.

Majd a tisztikar s a 101-es zenekar. Ezután ömlött a jó nép, mely bámulta a piros és mozdulatlanul ülő tüzéreket, akik hat esillogó ágyuval vonultak ki. A Rákóczy-uton kihajoltak a virágos emeleti lakások ablakából a nők, talán éppen zsur volt, itt-ott békés hivatalnokok pipáltak az erkélyen ingujra vetkőzve és nézték a látványos menetet . . .

A temetőben hat diszlóvést adtak a kapitánynak s ezzel lezáródott egy katonai karrier. A temetést Weiszlovits Adolf és fia rendezte pontosan és kifogástalanul.

A kapitány keresztet vet.

Mindedig titok volt, hogy Scherb Hugónak hogyan teltek el utolsó percei. A katonai fegyelem kivont karddal áll a tragédia mellett. Pedig bizonyos, hogy itt igen sok körülmény játszott közre az öngyilkosság elkövetésének siettetésében.

Scherb nem halt meg azonnal a lövés után. Boros katonai lelkész még életben találta. A kapitány nem tudott beszélni, de felismerte a papot. A pap szólt hozzá, Scherb Hugó felemelte jobbát és lassan keresztet vetett.

Ezzel jelezte bűnbánatát és megkapta az abszolválást.

Két napi szabadság.

Az öngyilkosság híre persze falun lassan terjed. Majd talán egy hét múlva tudják meg ott, ahova nem jár ujság, hogy mi történik a nyavalyás városban.

Valamelyik kis faluba hazament egy köztüzér. A kapitánya Scherb volt ő adott neki két napi szabadságot.

Közben Scherb főbelötte magát. A tüzér ezt nem tudta és szombaton délután sürgöny érkezett hauptmann Hugó Scherb címére, amelyben a tüzér még két napi szabadságot kér kapitányától. Persze, a szabadság kérést más intézte el, mert Scherb már akkor hallott volt.

A munkásleány tragédiája.

Frissen hantolt sir domborul az ősi temető akáclobos, esődjében. Vasárnap délután temették alá a 15 éves Szilágyi Veronát. Viruló, fiatal életerős leány volt, ki már keresetével a szegény család életszükségletének fedezéséhez hozzájárult, s boldog volt, amikor szombaton este haza vittemunkabérét, s átadta szüleinek. A szülők ilyenkor boldogan ölelték keblükre jóságos gyermeküket, s könyesillogott szemekben, — az öröm és a hála könye a Mindeható iránt, hogy ily jó gyermeket adott nekik.

9 hónappal ezelőtt retentő dolog történt. Megirták a lapok is. Veronka a boltba ment. Az utca sarkon vásott gyermekek játszottak a flóberttel, s amikor Veronka kijött a boltból egy közlök ráfogta a flóbertet: „Vigyázz! mert meglőlek.” A kis Veronka tiltakozott: „Miért bántanál, hisz én nem bántottalak téged!” „Azért is meglőlek, — volt a válasz, — egy puffanás, s Veronka véres fejjel szaladt be a legközelebbi boltba, hol összerogyott.

Azóta megkíséreltek vele mindent, de mindhiába. Hosszas, 9 hónapi keserves kínok után végre megpihent, elfeledve, eltemetve mindegyikét és minden bajt.

Ha az ember a külvároson végigmegy, mindenütt gyermeket talál. A sarkokon, bodor füstöket eregetve, pitykézik, peszterezik egy-egy csapat gyerek. Az utca nevelése mind. A lóvasártér, ősi temető környéke telve van suhanc, pelyhedző állu sihederekkel s kisebb-nagyobb csoportokba verődve folyik a „hun a veres, itt a veres” s nem ritkán a rézpénz között a fehér is megvillan. Mit várjon aztán a társadalom az ilyen könnyelmű, lanyha, elhanyagolt utcai nevelést kapott gyermektől, ha felnőtt? Sok szülő ugyszólván örül, ha a gyermekét naponta csak este látja otthon, mert nem lábatlankodik neki. Így fejlődik a virtus, melynek szomorú, sajnálatra méltó áldozata ott porlad már kinn a temetőben. A tett hőstét bizonyára javítóintézetbe helyezték, egy pár napig felzudul a társadalom s aztán csak mint megtörtént, kellemetlen emlékről fognak róla néha napján beszélni.

Gondolkozzunk egy kicsit ez esett fölött. Nemde büntetést érdemel az a szülő, ki gyermekét az utca által nevelteti? Kifogást rögtön találnak reá: „Szegény embert a nehéz megélhetés s a létért való küzdelem kényszeríti rá, hogy elhanyagolja gyermekei nevelését”. Ez azonban csak frázis, mert láttam szülőket, kik egész nap otthon ültek s gyermekük mégis az utca nevelésére volt bízva, hol semmi jót nem tanulhat, hanem csak flóbert és más gyilkoló eszközökkel való virtuskodást.

Amint gondoskodás történik arra nézve, hogy rozoga járművek ne ékteleintsék ezt a várost, épp úgy gondoskodni lehetne arról is, hogy az ártatlan, zsenge gyermeki lélek az utcán ne tanuljon meg virtuskodást, s a hanyag, gyermekük nevelésével nera törődő szülőket épp úgy birság alá kellene vonni, mint a rozoga járművek gondatlan tulajdonosát.

Egyébként, ha egyelőre másképp nem is, igen sokat segítené egyszer-másszor az ősi temető árka körül és a lóvasártéren egy-egy nappali razzia, mely azt a nyereszkes, kártvázó csoportokat feloszlatná.

Frissen hantolt sir domborul az ősi temető, esődjében akáclobos kertjében. Körülötte megtört szívű szülők és testvérek zokognak, s egymás között elítélik a szerintük gyilkos gyermeket, pedig az talán nem is annyira hibás, mint a mai ferde társadalmi élet, melynek gondja van a rozoga járművekre, de a gyermeki lélek fejlődését a gyakorlati életben az utca levegőjére bizza.

Harmincketten a vádlottak padján.

Az olcsó fa ára.

Egy tenkei hatalmas fatelepen, a Lévi-cég ipartelepén szenzációs felfedezésre jöttek rá a múlt évben. Kiderült, hogy a felhalmozott óriási famennyiséget titokban, észrevétlenül megdézsmálták és a tüzelőfa rohamosan fogyott, anélkül, hogy az ára a céghez befolyt volna. Természetesen a könyvekben a faeladásoknak nyomuk sem volt és amint később megállapították, több száz köbméter mennyiségű fa egyszerűen eltűnt a telepről.

Ez annál meglepőbb volt, mert a nagy és pontos őrizet mellett szinte hihetetlennek látszott, hogy a fát ellopják. A fahiány felfedezése után még fokozottabb mértékben vigyáztak a telepre, de se nappal, se éjszaka nem tudtak a tolvajok nyomára akadni. Megjegyzendő, hogy a kitűnő minőségű tűzifa köbmétereit ezután is csak olyan ismeretlen, láthatatlan módon tűntek el, mint eddig.

Csak nagy későre jöttek rá a cég vezetői, hogy itt voltaképpen féryes nappal, egészen nyíltan folyik a játék. Bejönnek a falusi szekerek, megrakják fával és azután minden fizetés nélkül, egyszerűen kihajtatnak a telepről. Ekkor azután kiderült, hogy a cég egyik alkalmazottja volt a bűnös, az ő kezén keresztül folyt a cég megkárosítása. Különböző nem is történhetett volna a manipuláció.

Altmann Rudolf, a cég egyik fiatal alkalmazottja volt a tettes. Az ő kezén ment át a faeladás ügye, ő vigyázott a telepre s az ő engedélyével szállították el az eladott fát. Ezt a felelősségteljes bizalmi állást azután Altmann Rudolf sietett kihasználni.

A tenkei falusiaknak egyszerűen eladta a fát a cég tudta nélkül, még pedig a rendes árnál sokkal olcsóbban, a pénzt természetesen egész egyszerűen az ő kezéhez fizették. Könnyen és nyíltan mehetett a dolog, mert azt hitték, hogy a cég üzleteit bonyolítják le.

Mikor azután a manipuláció a szigorú és erélyes vizsgálat során napfényre került, és Altmann felelőségre vonták, az alkalmazott bevallott mindent.

Az eljárás megindult az orgazdák, a falusiak ellen is, akik ily módon jutottak a fa birtokába.

A törvényszéki tárgyaláson az ügyész-ség több, mint harminc gazda ellen emelt vádat orgazdaság miatt. Altmann Rudolf megszabadult a büntetéstől, mert a cég az ellene tett feljelentést a tárgyaláson visszavonta, illetőleg nem kívánta a fiatalok megbüntetését.

Igy azután csak a falusiak ellen folytatták le a bizonyítást. A nagyváradi kir. törvényszék, mint büntető bíróság a harminc-

két vádlott egy részét orgazdaság vétségében, más részét csak kihágásban mondta ki bűnösnek. Néhány vádlottat fel is mentett.

Kiderült ugyanis, hogy a vádlottak egy része teljesen jóhiszeműen járt el, nem is tudott a bűnös manipulációról. Azt hitték, hogy a cégtől veszik a fát.

Felebbezés folytán került az érdekes ügy a nagyváradi király tábla elé. A tábla büntető tanácsa tegnap tárgyalta a bűnpört Gálbory József táblabíró elnöklésével. A vádat Baróthy Pál kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Lázár Aurél ügyvéd látta el.

A vádlottak most is azzal védekeztek, hogy nem tudták, hogy ők az olosó pénzért tulajdonképpen lopott fát vásároltak.

Hosszas tanácskozás után a tábla a törvényszék ítéletét a vádlottak nagyrészt helybenhagyta. Két vádlottat ellenben felmentett; a főbűnösöket, Vajda Florét és Márton Lajost 1—1 havi, Boglucz György, Jakab Ferenc, Laurán Sándor, Martin Flore, és Leuka Banila vádlottakat pedig 8—8 napi fogházra ítélte.

Az ügyész megnyugodott, az elítéltek felebbezést jelentettek be.

..HIREK..

Tájékoztató.

Julius 13. Katholikus Népszövetség nyári mulatsága a Püspök fürdőben.

Csendes jubileum.

Bunyitay Vince prelatus tegnap volt husz éve, hogy kanonok lett. Tegnap volt husz éve, hogy Ő Felsége aláírta kanonoki kinevezését.

Csak örvendeni tudunk ennek a dátumnak, örvendeni, hogy a Mindenható erőben, egészségben megtartotta *Bunyitay Vincét* a katolikus vallás, a haza, a magyar irodalom, a város és a vármegye nemes szolgálatára. *Bunyitay Vince* boldogan nézhet vissza élete egész hosszu, hetvenhét esztendejére, de különösen erre a huszra. Ragyogó magasztos emlékeket talál benne.

A historikusok arannyal mérik az ő hatalmas munkáit, amelyekben ész, logika, hitbeli meggyőződés és mélységes tudás csillog. A sárréti nádtenger helyén egy feltámadt falu áll. A neve *Uj Iráz*.

S a ringó aranykalászkok fölött *Bunyitay temploma* öröklik, az ő három harangja hinti szét az Istenhez hívó szót s az ő aranykeresztjét köszönti elsőnek az áldott napsugár, ha leszökik a kéklő váradi hegyekről. *Bélfenyéren* fehérlelkű apácák az ő házában tanítgatják minden nap a kis piros arcu nebulókat a hit, remény szeretet gyönyörű entente-jára.

A feltörekvő *Bunyitayak* számára hatvanezer koronás ösztöndíj-alap vár az ő jóvoltából. És hogy még hirtelen említsünk valamit: az ő szépségszeretete ajándékozta nekünk, hálátlan váradiaknak, a *Bunyitay-liget*et, minden mesterséges pompájával.

Szép ünnepet ülhetett lelkében tegnap *Bunyitay Vince*. Mert tudunkkal nem harsogtak a jubileumi harsonák, csendes volt minden az ősz kanonok körül. De talán

így van ez jól. Az igazi nagyság nem szorul hívságos emberi himnuszokra. Üdvözlét az alkotásai, századokra szóló monumentumai küldenek feléje. S mi hisszük, hogy az irázi templomban valaki csendben imádkozott érte, Bélfenyér felől is érkezett egy meleg fohász . . .

S hogyan jubilált ő? . . .

Csendben és szerényen. Napi sétájába tegnap belevett egy területet, ahol évek óta nem járt. Körülsétálta a *Bunyitay liget*et. Ez volt az ő jubilálásának egész külső megnyilatkozása.

És az ő erős kék szeme ki tudja milyen célok felé néz, ki tudja milyen újabb szegénységünket látta meg? . . .

Adja a jó Isten, hogy minden ügy történiék, ahogyan ő akarja. És engedje meg nekünk *Bunyitay Vince*, hogy csendben elmúlt jubileumát megzavartuk szavunkkal. Isten áldását kérjük reá és alkotásaira.

*

*** Egyházmegyei zsinat Erdélybe.** Ezen a héten az erdélyi egyházmegyének nevezetes nagy napjai lesznek. Most lesz az egyházmegyei zsinat, gróf *Majláth Károly* Gusztáv erdélyi püspök elnöklésével, amelyre nagyban készül Erdély egyházmegyéje. A hatalmas egyházmegye minden részéből összegyűlnek a zsinati tagok. A zsinat helye Gyulafehérvár.

*** A király Gmundenben.** Ischlből táviratozzák, hogy a király tegnap reggel 9 órakor misét hallgatott a királyi kastély kápolnájában. Délután 3 óra 45 perckor a felség Paar gróf főhadsegéd kíséretében udvari különvonaton Gmundenbe utazott. A felség a pályaudvarról a cumberlandi kastélyba hajtatott. A város zászlódiszt öltött s a kastélyban Ágost cumberlandi herceg nejével és a hercegi pár leányai fogadták a felséget, aki félórát töltött a kastélyban. Félórás látogatás után a király különvonaton visszautazott Ischlbe.

*** Személyi hírek.** Dr. *Belopotoczky Kálmán* felszentelt püspök, v. b. t. tanácsos, káptalani nagyprépost Rohitsch-Sauerbrunn fürdőre utazott, hol négy hetet fog tölteni. Vele utazott ugyanoda dr. *Vucskies Gyula* kanonok, lapunk felelős szerkesztője is, kinek távollétében a lapot dr. *Krüger Aladár* szerkeszti. — *Hoffbauer Pál*, a Nagyváradi Takarékpénztár igazgatója ma megkezdte 6 heti szabadságát.

*** Az új belügyi államtitkár.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a királyi kéziratot, amely báró *Perényi Zsigmond*ot, Máramaros vármegye főispánját belügyminiszteri államtitkárrá nevezi ki.

*** Miklóssy püspök a debrecenieknél.** Miklóssy István, az új hajdudorogi püspök, meleghangú levélben köszönte meg Debrecen város gratulációit a püspöki kinevezéshez. A püspök levele nagy hatással volt a debreceni katolikus körökre s még erőteljesebbé tette azt a mozgalmat, mely Debrecennek püspöki székhelylé tetele céljából megindult.

*** Kiöntött a Tisza.** Csongrádról jelentik, hogy a Tisza tegnap elhagyta medrét és elöntötte az árterületet. A kár igen nagy, mert rengeteg sok kukorica, buza és répa került víz alá.

* Készül a honvédtüzérlaktanya.

Tudvalevőleg a honvédelmi miniszter úgy határozott, hogy a jelenleg Lugoson állomásozó 8-ik honvédtüzérezredet Nagyváradon helyezik el. Tegnap ebben a dologban rendkívüli tanács ülés volt *Rimler Károly* polgármester elnöklése alatt. Az ülésen *Eleméry Ferenc* tanácsos referálta az ügyet. A tüzérezred részére ugyanis a város köteles még pedig minél előbb megfelelő kaszárnyát építeni. A tanácsülésen kimondták, hogy a kaszárnya építésére kiírják a pályázatot és pedig hat hétre. A kaszárnya két millió 946000 koronába fog kerülni. Az ezred 1915. május havában foglalja el állomáshelyét.

*** Uj doktor.** Szemes Ferenc, a Nagyváradi Takarékpénztár képzett, buzgó tisztviselője a budapesti egyetemen letette az államtudományi szigorlatot és államtudományi doktorrá avattattott.

*** Lányi hadnagy szalontai repülése.** Lányi Antal, a neves pilóta fényesen sikerült repülést rendezett vasárnap délután Nagyszalontán. Óriási közönség gyűlt egybe a látványosságra, ott volt egész Nagyszalonta és vidéke. Az idő is kedvezett és Lányi pompás produkciókat végzett a levegőben. A közönség lelkesen ünnepelte a jeles aviatikust. Lányi hadnagy ma, kedvező idő esetén Gesztre repül, ahova is ifj. gróf Tisza István hívta meg. Vasárnap pedig Gyulára száll át az Est biplánján, ahol szintén látványos repülést rendez.

*** Orgonaszentelés Ujirázon.** Az alig pár év óta fennálló s a nagyváradi lat. szert. káptalan által telepített Ujiráz községben *Bunyitay Vince* pápai prelatus, nagyváradi kanonok áldozatkészségéből szép templom épült. Nemrég ugyancsak ő állítatott a templomban művészi kivitelű új orgonát, amelyet *Bogdánffy Géza* plébános szentelt föl nagyszámú közönség jelenlétében. A felszentelés után *Eszes Zoltán* kántor tanító preludiumot adott elő. Az új orgonát *Ország Antal* nagyváradi régi jó hírnevű orgonaépítő készítette, a legújabb csőpneumatikus rendszer szerint.

*** Utcái verekedés.** Három hétfői lap összeakadt tegnap Nagyváradon. Egyik megvádolta a másikat. Ennek az lett a következménye, hogy *Nógrádi Gyula* rátámadt tegnap délután a Bémer-téren *Pásztor Edére*. Kölesönös inzultálások következtek, melybe elegáns botjával beleszólt *Pásztor kiadója* is. Végigvágott vele *Nógrádi kövér* hátán, úgy hogy a bot eltört. Erre *Nógrádi* revolvért rántott, lönni akart, de lefogták. A botránynak nagy közönsége volt. A verekedésnek a rendőrség vetett véget. Az ügynek folytatása lesz a bíróság előtt. A botrány oka a tegnapi közleményekben van. Belekerült az ügybe az új Hétfői Ujság is. Szerepel a Friss Ujság és a Közérdek. Valamennyien jelentik, hogy a bűnvádi eljárást megindították. Igazán kíváncsi az ember, hogy hát melyik lesz a bűnös.

*** A herceg szerelme.** Vasárnapi számunkba „Szerelmes indiai herceg” címmel érdekes riportot közöltünk, mely a legélénkebb érdeklődésre adott alkalmat. Fordultak is hozzánk bővebb adatokért és elárulhatjuk, hogy nemcsak férfiak, hanem — szép hölgyek is. Munkatársunk, aki a riportot megírta, több levelet kapott hölgyektől, akik érdekes hangon mondják élettörténetüket, mellesleg fényképüket és valamiképpen fel sze-

retnek kelteni maguk iránt a dugsgazdag exotikus herceg érdeklődését. A szerelmében csaldótt herceg bizonyára hálás lenne ezért az odaadó részvétért, de mi nem vállaljuk, hogy a fényképeket eljuttassuk hozzá. Az eset annyira rendkívüli, annyira eseményszerű volt, hogy ime, egyszerű megírása a legszelebbkörü érdeklődést váltotta ki. A tanító-kisasszony, akinek neve ott olvasható az Orsolya-szüzek idei értesítőjében, jelenleg Szilágyosomlyón van és mint értesültünk egyik barátjától, kissé szomorúan gondol a szétfoszott álomra. Érdekes még az a körülmény is, hogy Asvim Chomár herceg annyira bizott diadalában, hogy birtokot vásárolt Somlyó közelében. Ezt a birtokot most el fogják adni.

*** A miniszter és az ingyenyógyszer.** Tudvalevőleg Biharvármegye törvényhatósága az új törvények alapján módosította az ügykezelési szabályrendeletét. Az új szabályrendelet lényeges reformokat tartalmaz, melyek leginkább a kezelő-személyzet ügyrendjére vonatkoznak. Az új rend ellen sokan emeltek kifogásokat s a közgyűlés határozatát megfelelőbbték a belügyminiszterhez. A miniszter tegnap küldte le a szabályrendeletet. A szabályrendelet nagy részét nem kifogásolta a miniszter, minden módosítás nélkül jóváhagyta. Az új szabályrendelet fontosabb része az, mely a kezelő-személyzetet az irodaigazgató hatásköre alá koncentrálja. Eszerint a felügyeleti jog a jövőben teljesen az irodaigazgató hatásköre, másik lényeges reform volt a szabályrendeletben, hogy a törvényhatóság a tisztviselők közül azoknak, akiknek fizetése 2400 koronán alul van, ingyen orvosi kezelést és gyógyszert biztosított. Ezáltal az amúgy is szerény jövedelmű tisztviselők helyzetén akart könnyíteni a vármegye. A miniszter azonban ezt a részt törölte a szabályrendeletből. Megengedte ellenben, hogy ezt a kedvezményt az altisztek és szolgák élvezzék. A miniszter intézkedése nagy feltűnést keltett a megyén, mert épen a legszerényebb javadalmazású tisztviselőket érintette a dolog. Mint értesülünk, azért nem fogják megvonni a tisztviselőktől a kedvezményt, hanem keresni fognak alapot, melyből fedezetet nyerjen a gyógyszer költség.

*** Bartha Béla fizetése.** Bartha Béla felfüggesztett rendőrkapitány kérvényt adott be a városi tanácshoz, amelyben a felfüggesztés tartamára fizetésének felét kérte folyósítani. A tanács az előadó javaslatára a kérelmet teljesítette.

*** Előtt öreg asszony.** Tegnap reggel a piaci idő alatt a Szent László-téren a 17. sz. villamos elütötte Papp Jánosnet. Az öreg asszony nagyot hall, lába meg-siklott, mikor menekülni akart s lábai a villamos deszkái alá kerültek. Súlyos zúzódásokat szenvedett. A kórházban ápolják.

*** Új postahivatal.** A Biharvármegye Alsótótfalu községében működő postai ügynökséget 1913 évi július hó 11-én postahivatallá alakították át. Ezen postahivatal postamasteri kezelésben teljes fel- és leadó szolgálattal és a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt fog működni s postai összeköttetését az Alsótótfaluról Szalárdra és vissza naponként egyszer közlekedő gyalogküldőpostáját útján a szalárdi posta és távirtdi hivataltól fogja nyerni. A postahivatal forgalmi körébe Almásfegyvernek, Alsó-

tótfalu, Borszeg, Kővág, Szalárdalmás és Szakó községeket, valamint a közigazgatásilag hozzájuk tartozó Almásfegyverneki tanya és szőlőhegy telepet, Csurgópusztát, Foglarmalmot, Grám, Heinrich, Kepes, Roheim és Urszinyi tanyákat osztom be. Nagyvárad, 1913. június hó 30. Siket Traján, m. kir. posta táv. igazgató.

*** Virág Jenő a Vigadó mozgóban.** Ma estétől kezdve ismét érdekes attrakciója lesz a Vigadó mozgószínháznak. Virág Jenő, a budapesti Royal orfeum közkedvelt művésze lép fel új műsorral, a fővárosi színpadok nagyszerű kupléival. A mozgó képek műsora is élvezetes. Kiemelendő a hatalmas sláger: A ki másnak vermet és című három felvonásos dráma. Ezenkívül több kitűnő életkép és természeti felvétel biztosítja a közönség kedves szórakozását.

*** Rabiátus fegyenc.** Gál Imre nem régen szabadult ki a fegyházból. Mióta ide háza van, nem hagy békét unokahugának. Üldözi szerelmével s tegnap kiesalta a fegyvívásárhelyi erdőbe. Ott revolvért fogott rá s úgy akarta kényszeríteni, hogy őt megökolja. A leány örült futással tudott csak elmenekülni. A rendőrség Gált tegnap ismét letartóztatta.

x Erdekében áll, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biro László és Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek magtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban Hungária cipőgyár r.t.

x Ismét megérkeztek elegáns modellkalapok UJHELYI RÓZA Rákóczi-utcai üzletébe, finom gyászkalapok és fátolyok is kaphatók. Telefon 130 sz.

x Zombor Sándor sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x Ridzyk József épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyorsabbtól a leediszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecsel vasoszlopok, tüvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x Különlegességi cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, a *cukorka bonbonnière* a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességek izét. Ezért mindenkinek saját érdekegészségi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel *Benedek Testvérek* tulajdonosok.

x FELHIVJUK a nagyérdemű hölgyközönség szívés figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.t.” útebi fiókja június hó 1-én *Kórház-utca 6. sz. alatt* modernül berendezett, újonnan épülő GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság eme új vállalkozása automobilsta körökben áttanús megelégedést kelt, annál is inkább, mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autotulajdonosok között régen érzett hiánységet pótol.

x Két jogász sétál a városban, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színhazi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x Szenzáció a Korona kávéházban. Ma és minden este a Korona kávéházban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos műsorral. *Biró Irénke* és *Báthory Adél* karmesternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú erőkből van összeállítva u. m. *Biró Irénke* csellóművésznő, *Kőváry Józsa* priménkesnő, *Báthory Adél* zongoraművésznő, *Földes Lili* kitűnő harmonista, *Füredi* nővérek dob és hegedű művésznők és *Várady Franciska* nagybőgősnő, a társulat magán-számokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hangverseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves párfogást kérnek *Biró Irénke* és *Báthory Adél* karmesternők.

*** CSODASZÉP,** friss, idej termései csemege-szőlő! *Ószibarack, cukordinnye, ausztriai idej alma, friss paradicsom* stb. Kitűnő hegyi borok, kőbányai szalon és maláta sörök. **MERTZ NÁNDOR** csemege üzletében, *Körös-utca*. Telefon 448 sz.

x A Betfia barlang titka már fel van fedezve, de az is nyílt titok, hogy játékot, ajándéktárgyat és egyéb bazárcikket a legjobban a **Párisi bazárban** a Sas alatt lehet vásárolni.

x Utasok, Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk *Serac Aurél* söresarnokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dréher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

*** Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt *Hatvany* és *Szentmiklós* szűcsök, Nagy Sándor-u. 1.

*** Kossuth-utca 6. sz. ház emeletén** a *Körös* felőli oldalon modern háromszobás lakás mel-lék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Csödtőmeg eladás. **KLEIN SÁNDOR** és **VILMOS** csödtőmegéhez tartozó fiók-üzletekből az árak u. m.: 5000 drb. ridikül kerül eladásra 1 kor.-tól feljebb. Vásznaq prima minőség végenként 8 kor. 90 fill. Női színes ernyők 280 fillértől. Női és férfi harisnyák ugyszintén gyerek zoknik hallatlan olcsó árban lesznek kiárusítva *Rákóczi-ut 18. sz. alatt*.

x A városban számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, *Szent János-utca 4. sz. alatt*.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal

Telefon 525.

Telefon 525.

x Szandál 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kispipa mellett.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a *Mille Juliette* fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. *Allandó nagy raktár fűzővédőkben.* Telefonszám 827.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA (DIÓSY MISKA)

CIMFESTŐ, ZOMÁNGTÁBLA KÉSZÍTŐ
EMKE és PANNONIA KÖZT
ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN
TELEFON 339 SZ.

* **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt készülnek a legelegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformációk már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, onduláció, hajmosás manicür. Telefon 11—98.

Olcsó gyógykurák itthon.

Idegesség, gyomorbélzavarok, gyengeségi állapotok gyógyítása edző vizgyógyászattal Női-bajok, szivbajok, érlelmeszedés ellen szénsavas fürdők, moor, sósfürdők.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr. Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását Bémer-térre (EMKE kávéház emeletére) helyezte át.

Kossuth-utca 2 sz.
házban a volt Tóth Zsigmond féle **üzlet-helyiség** azonnal kiadó. Értekezhetni a Polg. Tak.-pénztárnál

* **Kossuth-utca 12. sz. ház emeletén** háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **A kocsitartó** közönség szíves figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báthory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

x **Uj fakeskedés, 2 kor. 20 fillér**
100 kiló kiszáritott, fűrészelt aprított bükkfa házhoz szállítással. Iroda: Atlasz József Vámház-u. 31/b

Értesítés.

A mai naptól kezdve házhoz szállít a **Schlauch-téri kioszk** mindennap **jeges-kávét és fagyaltot**, kisadag fagyalt 24, nagyadag fagyalt 30 és jegeskávé 30 fill. Megrendelések naponta bármely órában el lesznek intézve. **MAGYARI BÉLA** hírneves cigányzenekara szórakoztatja a n. érd. közönséget ünnepek és vasárnap.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

OCCASSIO ELADÁS a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

TÓTH JÓZSEF

épület és műbutor asztalos Nagyvárad,
Szilágyi Dezső-utca 12. Lakatos-ház.

A legjutányosabb árszámítás mellett készít mindennemű épület portál és műbutorasztalos munkákat, valamint javításokat a legizlésebb kivitelben.

Tervek- és költségvetésekkel díjtalanul szolgálók.

Szőlőgazdasági cikkek:

kékkő, raffia, kénmáj, fonal, ojtó-viasz és pamut, rézkénpor, bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szerezhető be.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. **Kádár János-né**
elsőrangú fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhárts, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** ::

MULATSÁG

A réti függetlenségi és 48-as polgárok köre vasárnap fényesen sikerült júliálist rendezett saját kerthelyiségében. Délután tekeverseny volt, este nagyszabású társasvacsora, azután komfetti és serpentin-esata, majd pedig a fiatalság tánera perdült és a legvidámabb hangulatban tartott a tánc reggelig. A minden ízében pompásan sikerült nyári mulatságon szép és nagyszámú közönség vett részt.

FODOR L. LAJOS

VIZSG. FOGTECHNIKUS

(Nagyvárad, Rákóczi-ut 9. sz. Harcs-ház. Telefon 865.)

Végzi a FOGÁSZAT körébe eső összes műveleteket a MODERN FOGÁSZAT és FOGTECHNIKA LEGUJABB VIVMÁNYAI szerint, LEGMESSZEBB MENŐ KEZESSÉG MELLETT. IDEGÖLÉS, FOGTÖMÉS, FOGHUZÁS TELJESEN FÁJDALOM NÉLKÜL.

VILLAMOS MEGÁLLÓ.

Telefon 865. Telefon 865.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Zenevizsga.

A Fekete Sas kistermében tartotta meg Csillag Sándorné zongoratanárnő növendékeivel az ez idei zongoravizsgát. A vizsgán megjelentek a szülők és igen szép számban az érdeklődők. Mindjárt a növendékek első számai után felzúgott a hallgatóság tetszése. Es ettől kezdve a legnagyobb meglepés és taps követte valamennyi tanítvány produkcióját, melyet mint egy munkás esztendő fényes eredményét mutatott be a zongorán. A szülők hálásan emlékeztek meg vizsga végén a tanárnő buzgó tevékenységéről és a tanítványok gyönyörű ezüsttárgygyal lepték meg szeretett tanárnőjüket: Csillag Sándornét.

Nagyon szépen játszott Csillag Lujza és Csillag Emilia. Az előbbinek különösen Bellini ouvertureje tetszett, melyet Vértessy Mariskával játszott. Ki kell emelni Hilf Honka precíz előadását (Silberstein: mazurka), továbbá Hankovits Lilike és Hankovits Bözsike négy kezesét (Suppé: Overture) Kurtág Rózsika és Imre kedves összejátékát. Szépen játszottak: Hilf Bözsike, Vadász Tilda, Vadász Duci, Király Bandi, Beck János, Barta Erzsike, Kovács Lórus, Zuckermann Annus, Weisz Jucika, Hant Idus, Masztiss Margit, Tabéry Manei, Pillmann Margit és Zboray Magdus.

TÁVIRÁTOK

Tanítógyűlés.

Budapest, jul. 7.

(Saját tud.) A tanítógyűlésen 60 szótöbbséggel Moussong Gézát választották elnökké Dobó Sándorral szemben. 12 bihari tanítót nem engedtek szóhoz jutni s ezek Balogh Károly vezetése mellett óriási vihar közepette kivonultak. A választást megfélebbezték.

A gyomai választás.

Budapest, július 7.

(Saját tud.) Holnap lesz Gyomán a képviselő választás. A munkapárt jelöltje báró Perényi Zsigmond államtitkár. A gazdapárt Németh Józsefet, a függetlenségi párt Gerő Ernő fővárosi ügyvédet jelölte.

Az apja helyett.

Budapest, jul. 7.

(Saját tud.) Ma Lovászy Márton, Lovászy Kálmán képviselő fia provokáltatta apja nevében Pál Alfréd képviselőt. Az affér egy folyosói sértésből eredt. A párbaj holnap lesz.

Bolgár előnyomulás.

Bécs, jul. 7.

Tizennégyezer bolgár áttörte a szerb harc vonalat és átlépte a szerb határt.

Nyári csolnakázás.

Budapest, július 7.

(Saját tud.) A Balatonon ma szerencsétlenség történt. Szücs Géza fővárosi hivatalnok csolnakázni ment több nővel. Közben felállt a csolnakban, a csolnak felborult és ő a vízbe fult. Egy munkás, aki ki akarta menteni, szintén oda pusztult. A nőket egy hajó mentette meg.

SPORT

A magyar bajnokcsapat
Nagyváradon.

A FTC—NAC mérkőzés eredménye 4:2.

Gyönyörű, kivételes sportélvezetben volt része városunk közönségének vasárnap, midőn a világhírű FTC az évek sora óta állandó magyar bajnokcsapatot látta vendégül.

Napok óta csak a népszerű FTC játékosok: Schlosser, Rumbold, Potya, Bordás neveit emlegették a diakuráló körökben és csoportképeik bámulásán a kirakatok előtt naphosszat egész tömeg tolongott.

A nagy meccs idejére úgy ömlött a közönség a pályára, mintha bucsut járna. Valóságos néptenger hullámozott kint. Először történt, hogy a pálya másik felét is padokkal rakták meg. A társadalom celebritásai Hlatky főispánnal élén szintén jelen voltak. Az FTC dicsőségtől övezett legendás

alakjait, kiket névleg a legkisebb diák is ismer, szemtől-szembe akart látni mindenki.

Az FTC játékosai teljesen átöltözve, meccsre készen öt órákor érkeztek ki, de nem az ő történelmi dressükben voltak, hanem zölddel szegélyezett fehér kösztümben, fűszinü harisnyákkal, mivel a két csapat színe egyező.

Tomboló éljen orkán fogadta a pályára lépő FTC csapatát, a közönség egyenkint harsogta népszerű nevüket. Majd gyönyörű babérkoszorút nyújtott át Malakynak egy bájos kis lány s miután az egymás mellett álló két csapatot lefényképezték, megindult az a nagyszerű sportjáték, melynél izgatottabb még nem lőttünk a nagyváradi pályán.

A sipjelle mestereink kezdi az FTC a játékot s rögtön a kapu előtt terem. A kritikus pere elmúltával a NAC nagyon serényen és lelkesen lát a munkához s így történik, hogy az FTC, mely eleinte könnyedén vette a dolgot, jó darabig nem tud eredményhez jutni. Végre 20-ik perében a kitünő Potya beadja az első goalt, melyre később Pataky dupláz rá, de több goal nem esik s így a félidő 2:0-ra zárul.

Kapucsere után heves stilben folyik tovább a játék. Közönségünk trémázik, hogy ez a félidő katasztrófát hoz a NAC-ra, mely esetleg elfullad és nem bírja a tempót. A NAC azonban még mintha elevenebb lenne, az FTC hosszabb ostromát szívósan kiállva, bátran és sűrűn támad.

Kürschner a csatársor élén áttör a hátvédek s a kapu közeléből biztos goalt lő. Így tehát a NAC-é a dicsőség, hogy az FTC-nak vidéki utjában goalt adott, holott ezt eddig sehol sem kapott. Bosszúságába teljes erővel fekszik most a játékba az FTC s a NAC nem is tudja megakadályozni az újabb goalt.

Az idő halad, a nézők meg vannak elégedve a NAC viseletével és sikerével a FTC-nak egy goalt adni is dicsőség, tehát valósággal váratlan szerencse volt, midőn egy gyors pasztámadásból Dömének, a NAC új balösszekötő csatárjának ügyes lövésétől a labda másodsor is FTC kapujába repül.

A hátralevő időt hullámozó játék tölti ki, melynek folyamán Potyának sikerül a rávetéssel védő Jakab hasa alatt a labdát a NAC kapujába rugni: Izsó bíró nemsokára lefújja a versenyt, a nép a pályára tódul, a NAC kis hőstét Jakabot vállra kapják s úgy viszik ki; a pályáról eloszló nép büszke örömmel üjságotla mindenféle a NAC szép mattjának eredményét.

A vendégek tiszteletére este nagy bucsu lakoma volt a Fekete Sas éttermében, kik kellemes emlékekkel utaztak el városunkból az éjjeli gyorsvonaton.

NYILTÉR

Szülők figyelmébe !!!

ajánljuk a „DONÁT-féle ker. magántanfolyamot” ahol mindazon tanulók, akik az iskolában nem tudták a kereskedelmi tantárgyakat elsajátítani, okvetlenül — különös kipróbált módszer alapján — a kereskedelmi életben szükséges tudományt megszerezhetik. Különösen kiemeljük, hogy a kereskedelmi tantárgyakban: úgy mint „egyszerű és kettős könyvvitelben, magyar és német levelezésben, ker. számtanban, váltótanban”

Érettségire is előkészítünk.

Június hó 1-én az összes tantárgyakban különösen gyors-, gép- és szépírára.

új tanfolyam kezdődik.

Egész nyáron át nyitva. — Beiratások naponta! A tanfolyam vezetője:

DONÁT KÁROLY

Szabadság-utca 3.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	806.50
Oszták hitelrészvény	—	612.50
4%-os koronajáradék	—	80.85
Oszt. magy. államv.	—	690.50
Jelzálogbank	—	411.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	500.—
Hazai bank	—	275.—
Magyar bank	—	526.—
Keresk. bank	—	3600.—
Rimamurányi	—	673.—
Salgótarjáni kőszén	—	735.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1008.—
Közuti vasut	—	626.75
Városi villamos	—	350.—
Adria	—	527.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

KORN és SCHUBERTH

toilet- és divat festőművészek

megérkeztek.

Műterem: ERZSÉBET-LIGET
INCZE-VILLA.

Ujdonság! Ujdonság!

Bármilyen kalapok és napernyők különleges művészies mosható festékekkel leendő megfestése.

Irodai órák: reggel 8—9-ig

< < délután 2—3-ig

< < este 7—9-ig

A
jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitünő saját termései borai, előzékeny kiszolgálás, szolid polgári árak. Abonensek naponta felvételnek.

Uj vendéglő étterem és sörcsarnok.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. érd Főzönséget, miszerint Kapuczinus-utca 1. szám alatt mai nap

„Oroszlánhoz“ címzett vendéglő
étterem és sörcsarnokomat
megnyitottam.

Kitünő magyar konyha, érmelléki borok, elsőrendű kőbányai és à la pilseni sörök. Szives pártfogását kéri

Popovits Sándor
vendéglős.

Melocco Péter cementárugyár és építés vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-
Várad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményü

sérv kötéit,

szupezorionomok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak, bidég,

anatómiai sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. Külön probaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezeték** javítások és **takarék-tűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Láncoz kútaink** ugy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmúlnak. Mindenemű gépjavítások szak-szerű, és gyorsan eszközölhetnek.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6 (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről uja-készíték. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

UJDONSÁG!
Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita“ rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. Ara tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

— csak 6 korona —
Wagner a hangszerkirály országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, BUDAPEST JOZSEF-körút 15. Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. **Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra.**

NYIBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövetfü gőnyök, bútor szövetek, papi és egyenruák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerárúházaiban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

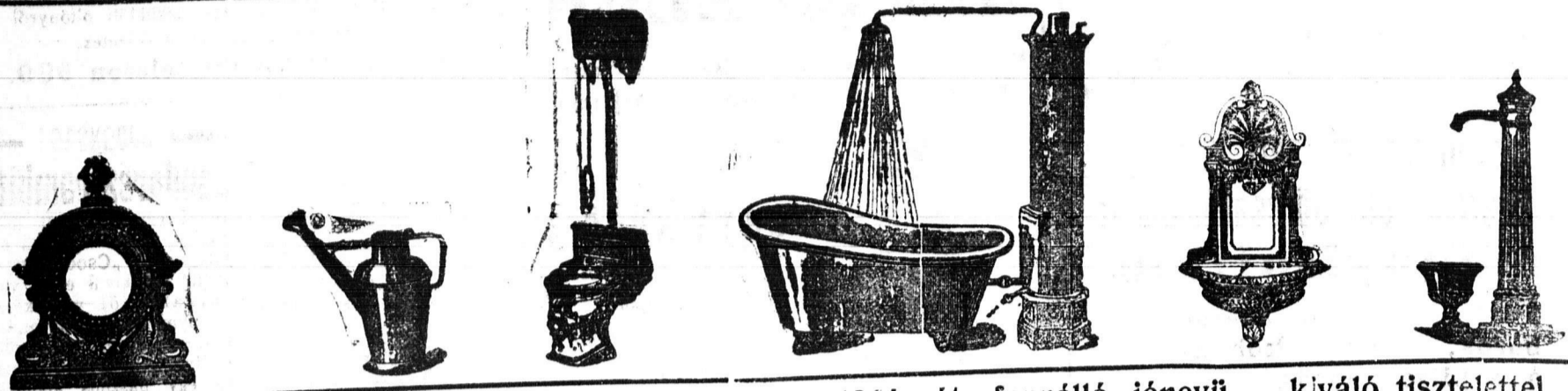
Kölniviz-szappan, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pudert és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

BALOGH JÁNOS bádogos és vízvezeték berendező telepe
Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488. Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.

A nagyérdemű közönség figyelmét tisztelettel felhívom 18 év óta fennálló jónevű műhelyemre, ahol e szakmába vágó mindennemű munkálatokat ugymint eddig, a legponosabban és lelkiismeretesen teljesítem. Nagybecsű megrendelőim támogatását kérve

kiváló tisztelettel
Balogh János.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.
műorás, ékszerész és látszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tüzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Jenny Jenő

órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 30. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk. **Tanuló felvétetik.**

Petry Árpád

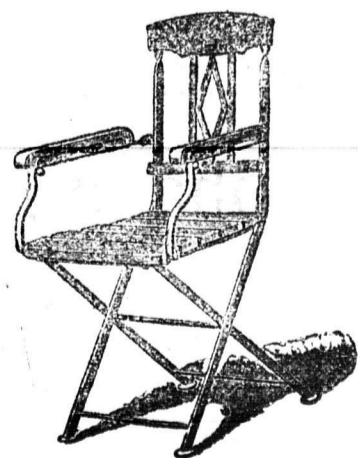
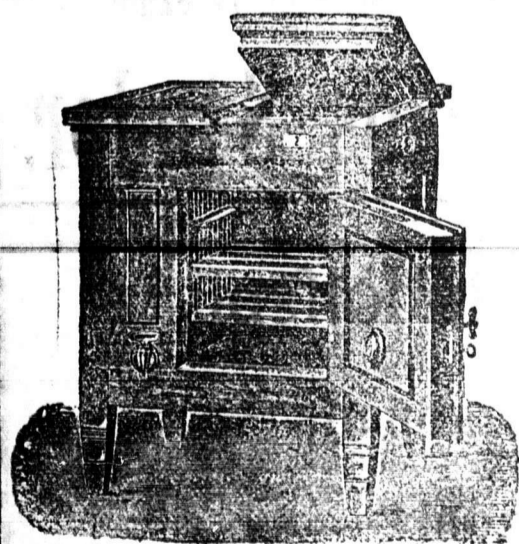
órás- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerészi munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

UJ keztyüs és sérvkötő készítő!!

Keztyük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. B áli keztyük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

J É G S Z E K R É N Y E K kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK** és **FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóci-ut. Telefon 390 szám.